

SUOMEN TEOLLISUUSLEHDEN

Kotitaide



III * Kesäkuu * 1902

OSASTO (B) KOUKUKÄSITÖIDEN JA PJJ- RUSTUSOPETUKSEN OPASTUSTA VARTEN

ЕІ ОРРІ ОУННАН КАНДНІ
СНІТО ЕІ ТҮӨННÄ САН-
ТЕРЕЕТЕ. * * * * *

ТОИМІТУСТА avustavat: G. A. Brander ·
Oiva Corander · Hilja Huchtman · F. Jo-
kela · C. Järveläinen · Albin Järvinen ·
F. H. B. Lagus · Amalia Lindfelt · Eero
ja Lauri Mäkinen · Usko Nyström · Vilho
Oenttilä · Anna Sahlstén · Josef Sten-
bäck · Hilda Söderström · Lilli Törn-
udd · Fr. Wetterhoff · Hug. Wikstén sekä
eräät seminaarien työnjohtajat ym. ym.

ТОИМІТУСПАИКА: Jyväskylässä; os.: arkkitehti
Yrjö Blomstedt. * * * * *

КОНТОРИ: Helsingissä Vladimirink. 1; os.: Suomen
Teollisuuslehti. * * * * *

ЦЕНАШІНТА: 8 mk H:gissä, 8 mk 50 p. risticiteessä.
B-osastoa voi tilata myös erikseen 5 mk. H:gissä
ja 3 mk. 50 p. risticiteessä. Kotitaide ilmestyy
herran kuussa vuoroin A-, vuoroin B-osastona.

I V-KERTÄ.
(B) III.

Tämän numeron toimitti Yrjö Blomstedt.



MUUTAMA SANA PIIRUSTUSOPETTAJIEN VALMISTUKSESTA JA PIIRUSTUKSEN OPETUKSESTA NELIOSASTOISSA KANSAKOULUISSA.

Ilokseni näin „Kotitaiteen“ viime A II numerossa taideteollisuuskoulun uudistuspuuhien joukossa myös ehdotuksen, että mainittuun kouluun muodostettaisiin piirustusopettajaseminaarin tapainen osasto, eli toisin sanoin osasto, jossa piirustusopettajiksi aikovat saavat sekä käytännöllistietopuolista opetusta aineessaan että opetusopillista opastusta. Tähän asti he ovat vaivoin saaneet hankkia nämä tiedot ja taidot eri tahoilta, josta riippune se, että hyvin monelta piirustusopettajalta puuttuu systemaattista opetusjärjestelmää. On selvää, että tällainen puute tuottaa opetuksessa vauriota, varsinkin kun opettajalla ei ole ainoastaan lahjakkaita, vaan huonojakin oppilaita päämäärään ohjattavina. Sentähden on välttämätöntä että hän itse alustapitäen saa kiinnittää huomionsa metoodiseen ja pedagogiseen menettelytapaan ja käytännössä itse systemaattisesti suorittaa lasten opetusjaksoihin kuuluvat työt.

Toivottavasti ei mainitsemaani piirustusopettajakoulua järjestetä yksinomaan oppikoulujen opettajia varten, vaan pidettäköön silmällä myös kansakoulujen ja seminaarien piirustusopettajien valmistusta.

Kysymys kansakoulujen piirustusopetuksen järjestämisestä on vaikea ratkaista. Kun neliosastoissa kansakoulussa kaikki aineet ovat yhden opettajan käsissä, ja piirustusta usein käsitellään mykkänä harjoitusainena, on hankalaa saada sitä niin täydelliseksi, että se käytännöllisessäkin elämässä hedelmiä kantaisi.

Toivon voivani ainakin harrastuksellani asiaa avustaa, rohkenen seuraavassa esittää tämänsuuntaisia viimevuotisia kokeitani täkäläisessä seminaarin tyttöharjoituskoulun osastoluokalla. Siellä olen järjestänyt piirustusopetuksen samaan tapaan kuin Ruotsin kansakouluissa, joiden toiminnasta näin erittäin hyviä tuloksia Tukholman näyttelyssä v. 1897.

Sen mukaan on alimman vuosiosaston oppijaksona käsivaraista piirustusta pisteillä varustettuihin vihkoihin.

Tehtävät opettaja piirtää isolle, pisteillä varustetulle taululle, „En samling förebilder för teckning å krittfla vid undervisning i bunden teckning, jämte öfvergångskurs från bunden till fri teckning, utgifven af Alfred

Sjöström, öfverlärare vid Tekniska skolan i Stockholm“, mukaan.

Tehtävien aiheet ovat otetut luonnosta ja jokapäiväisestä elämästä ja ovat samalla hauskaasti järjestetyt esittämään mittausopillisia alkuperusteita. Ne kehittävät lasten ajatusta, kaunoaistia ja kätevyyttä sekä sisältönsä että kauniin muotonsa kautta. Sovittaakseni tehtävien lukua tuntimäärään, olen malleista valinnut määrätyn jakson, johon olen liittänyt joitakuita suomalaisia malleja, joita oppilaat sitten voivat käyttää pujojoustoissään käsitöiden täytetöinä.

Sen kautta käyräviivaiset mallit supistuvat vähiin, useampia ei tarvitakaan, koska ne tulisivat ensiosaston oppilaille liian vaikeiksi.

Toisen osaston oppijaksossa olen käyttänyt niitä yliopettaja Sjöström'in vihkoja, joissa on 5 apupistettä kullakin sivulla. Tehtävänä on osaksi luonnosta otettujen esineiden kuvia, osaksi ornamenttimuodostelmia (A. Kohosen ensimmäisestä piirustusvihkosesta).

Tätä oppijaksoa voi helposti käyttää mykkänä työnä, koska opettaja antaen tarpeelliset selitykset kuvion muodosta, suuruussuhteista ja käytettävistä apuviivoista. Aina piirtää tehtävän taululle suurennetuissa muodossa (tässä tapauksessa on paras piirtää mallikuvio ennen tuntia ajan voitoksi).

Yleensä en kuitenkaan hyväksy sitä mielipidettä, että mykkätyö alaosaistoilla on soveliaista, sillä siellä, jos missään, oppilaan kehitys on riippuva opettajan harrastuksesta ja osanotosta työhön. Enimmin sitte mykkätyö soveltuisi yläosaistoille, joiden oppilaat jo ovat kykenevämmät omintakeisia tehtäviä selvittämään, vaikka hekin tarvitsevat ohjausta sellaisissa töissä kuin esim. mittausopillinen konstruktion on, joka vaatii suoranaista esittelyopetusta. Kolmannen osaston tehtävänä on piirustusta seinätaulujen mukaan (esim. Neiti Granstedt'in) etupäässä tyyliornamenteja. Sen jälkeen viivantopiirustusjakso. Ensin viivain- ja harppiharjoitelmia (esim. neljä kuviota), sitten mittausopilliset konstruktionitehtävät. Viivainharjoituksina käytettäköön suomalaisia ompelumalleja, joita tehdessä kuviot värjöstetään erivärisiksi. Näitä mallipiirustuksia oppilaat saavat käyttää käsitöiden täytetöinä kanavakankaalle ompelemalla.

Neljännän osaston oppijaksena on piirustus kuivattujen ja elävien kasvinosien tahi kasvien mukaan, sekä vapaasti seisovien esineiden mukaan. Kasvisarja järjestetään siten, että ensin piirretään yksityisiä tasalaitaisia lehtiä, sitten liuskaisia ja sahalaitaisia, ja lopuksi oksia ja kukkia. Piirustukset tehdään lyijykynällä, ja paremmat väritetään kahvilla tahi vesivärillä. Olemme myös käyttäneet värillisiä kyniä ympäryspiirroksen tekemiseen. Värien käyttäminen on tehokkaana kehoituksena siistiin ja kauniseen työhön. Nämä piirustusharjoitukset päätetään sommittelemalla kasvinosia tahi kasveja yksinkertaisiksi käsityömalleiksi (tarjotinliinoin, kori-liinoin, esiliinoin y. m.). Sellaisia malleja oppilaat sitte voivat ommella käsitöiden täyte-töinä, piirtäen ensin väripaperin avulla mallinsa palttinakankaalle ja sitten ommellen sen pesukelpoisilla langoilla.

Ylemmillä osastoilla voi mykäksi työksi järjestää seinätaulupiirustusta, viivainharjoituksia, kasviopiirustusta ja vapaasti seisovien

esineiden piirustamista siten että opettaja ensin tehtävää alottaessa tarkasti tutkii tehtävän oppilaiden kanssa, antaa tarpeelliset ohjeet, ja sitten jättää heidät työtä omin neuvoin ratkaisemaan.

Kun oppijaksot ovat näin järjestetyt, ovat siis oppilaat tilaisuudessa sovittamaan työnsä tuloksia käytäntöön jo käsityötunneilla.

Puu- ja peltitöihin kuuluvat projektiooni- ja konstruktiooppiirustukset, samoin kun kaavapiirustukset ompelutöihin katsontä käsityöopetukseen kuuluviksi, ei piirustusopetukseen.

Luullakseni olisi asialle suureksi eduksi, että muidenkin seminaarien y. m. koulujen piirustusopettajat antaisivat asiassa lausuntonsa ja esittäisivät havaintojansa ja kokemuksiaan tällä alalla, että kysymys tulisi monipuolisesti harkituksi, ennenkuin se lopullisesti ratkaistaan.

Sortavalassa 15 p:nä Toukokuuta 1902.

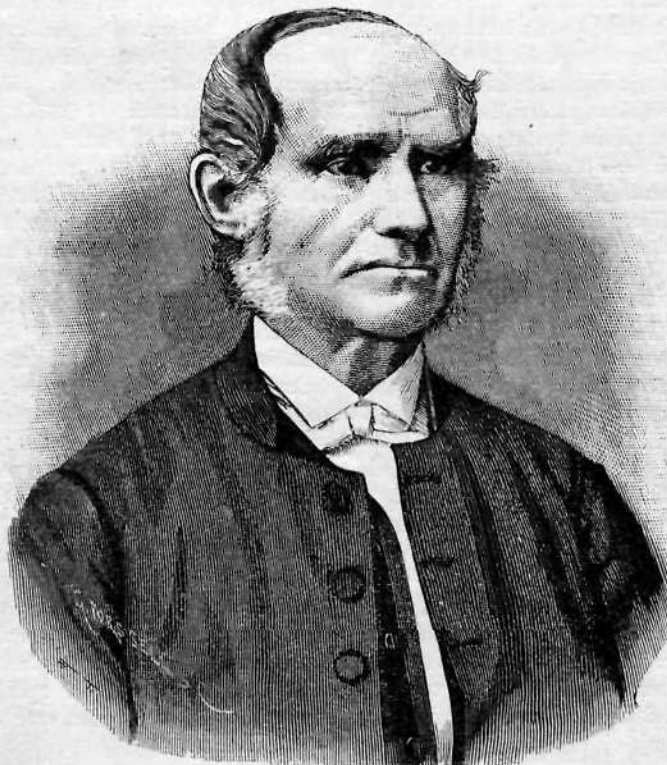
Lilli Törnudd.

KOLME AATTEIDEN MIESTÄ. KANSAKOULUN KÄSITYÖOPETUKSEN LUOMATYÖSSÄ.

II. UNO CYGNÆUS

(Jatk.)

Cygnæus ei ole jättänyt jälkeensä paksuja nidoksia painettuja pedagogisia teoksia. Suurin osa hänen mietteistään on luettavana yksityisissä kirjeissä ja niissä lausunnoissa ja ehdotuksissa, jotka hän kansakoulun luomisen alku-aikoina oli tilaisuudessa antamaan. Hänen lausuntonsa sisältävät kaikkialla kaukaisia aikoja silmällä pitävän, idealistisen, mutta siltä käytännöllisyyteen tähtävän suunnan. Erityisesti ovat hänen ajatelmansa käsityöopetus-asiassa sellaiset, että niiden pohjalle perustuvat yhä vielä uusista vereksimmät aatteet ja harrastukset kautta koko maa-



UNO CYGNÆUS.

pallon. Vaikkei hän itse ole luonutkaan mitään suoranaista opetussuunitelmaa tälle aineelle, näkee hänen launnonsa kumminkin selviä osviittoja, jotka rajoittavat kokeilemiset esim. ammatinomaiseen suuntaan. Käsitöiden tarkoitus on oleva puhtaasti *muodollisesti kasvattavaa* laatua, se oli lyhyesti lausuen hänen periaatteensa.

Kummastuksella kysymme itseltämme, mitenkä kirjanoppinut pastori oli tullut huomaamaan käsitöiden ja ruumiillisen työn merkitystä ihmisen luonteen kehitykseen. Kenties olivat aatteensa vain joutavaa teoriiaa? — Eipä niin. — Seli-

tyksen saamme tietäessämme, että hän jo lapsuudessaan oli harjoittanut käsitöitä jopa perehtynyt useampiin ammatteihin. Hänen isänsä, lääninrahastonhoitaja Hämeenlinnassa, oli harras kirjallisuuden viljelijä ja oli m. m. erityisesti ihastunut kuuluisan Rousseau'n teoksiin, jotka käytännöllisen kasvatussuuntansa vuoksi häntä hyvin miellyttivät. Noudattaen näissä esitettyjä neuvoja hän usein kuljetti Uno-poikaansa kasityöläisten työpajoihin ja huolehti pojan kätevyyden kehittymisestä. Niinpä hän osasiikin jo 12 vuotiaana veistellä, nikarrella ja sorvailla ja omasi yleisen kätevyyden, joka oli hänelle suureksi hyödyksi elämän varrella vaikka hän erityisesti ylioppilasajallaan siitä vieraantuikin. Amerikassa olonsa aikana näkyy rakkaus käytännölliseen työhön uudelleen elpyneen ja mahdollisesti silloin jo huomasi hän sen tärkeyden kasvatusvälineenä. Hän sanoo nim. matkakertomuksessaan vuodelta 1859. „Olen jo 17 vuoden aikana ollut siitä vakuutettu, että käytännöllinen käsityö on oleva kansakoulussa oleellisenä kasvatukseen, mutta olen aina ollut siitä mieltä ettei pelkkä koneellinen työ voi vastata tarkoitusta.“*)

Tämän mukaan olisi hän jo vuonna 1842 eli Sitkassa olonsa aikana saanut aatteensa käsityön kasvattavasta arvosta koulussa. Tätä seikkaa varmentaa — sanoo Cygnæuksen elämäkerran kirjoittaja G. Lönnbeck — osaltaan hänen suullinen lausuntonsa ennen kuolemaansa: „Oikeastaan Amerikassa“ sanoi hän tullessaan ajatelleeksi tätä käytännöllisen työn hyötyä, nähdessään erään nuoren suomalaisen siirtolaisen monipuolisen kätevyyden. — Tutustuessaan miehuusijällään pedagogisiin kysymyksiin, mieltä hän nähtävästi ensinnä „filantroopin“ kokeisiin sovellettaen käsitöitä kouluaineiden joukkoon. Mutta kohta huomasi hän, että syy, miksi he eivät onnistuneet, oli siinä, että näissä kouluissa käsitöitä tehtiin *ammattin omaisesti* ja että opetus niissä oli uskottu kislleille ja muille kasityöläisille, jotka eivät pitäneet opetuksen silmämääränä kasvatustarkotusta, vaan ammatillista edistystä. Edellä mainitussa matkakertomuksessa v:lta 1859 sanoo C. puhuessaan eräistä yksityisten ylläpitämistä kansakouluista, joihin hän Suomessa kulkeissaan oli tutustunut: „Näiden pääasiallinen etevyys on siinä että käsityöt ovat niihin otettu kasvatustalteenä. *Toivottavaa olisi, että tarkoituksen mukaisempaa käsityötä ja ajanmukaisempi metodi opetuksessa yleensä sovellettaisiin. Tämä ei voi tapahtua paitsi opettajan kautta, joka seminaarissa on saanut todellisen kasvatustalteen, sekä tietopuolisen että käytännöllisen sivistyksen.*

Myöskin ruotsinmaalaisista kouluista lausuu hän samassa matkakertomuksessaan: „Vaikka ruotsalainen kansakoulu yleensä ei ole läheskään mikään mallikoulu, on kuitenkin olemassa yksityisiä kouluja, joissa on parempi tarkotusperä, nim. ne, joissa käsitöitä ja käytännöllistä askaroimista on otettu varteen. Kuitenkin koskee näitä käsitöitä sama, mitä yllä on lausuttu, nim. että *ne ovat osaksi koneellisia, taloudellista syistä käytäntöön otettuja, osaksi liian kasityöläisiä eli ammatin omaisia.*

Tässä jo kajastaa selvänä Pestalozzin periaatteet käsitöiden merkityksestä muodollisena sivistysvälineenä. Että Cygnæus oli omaksunut hänen ajatuksensa käy ilmi seuraavasta hänen lausunostaan. „Kuten tunnettu — kirjottaa hän — kävi Pestalozzi sotaa vanhaa skolastista päähän pönttämisen ja ajatuksetonta ulkoa-

lukemisslentriana vastaan sekä esitti muiden keinojen joukossa ojenteeksi havainto-opetusta ja yleensä havainnollisen kehityksen kautta kasvattavaa opetusmenettelytapaa. Tunnettua on myös, että Pestalozzi itse ja vielä enemmän useat hänen sokeista jäljittelijöistään hairahtuivat havainto-, ajatus- ja puheluharjoituksissaan pitkäpiimäisiin, tyhjiin löpötyksiin, jotka olivat kaikkea muuta vaan ei kehittäviä, kasvattavia. Tuli sitten Fröbel ja esitti, ettei ole siinä kyllä, jos lapsi tekee havaintoja, katseella ja tunnustamalla kokee käsittää ulkoisia esineitä ja selittää niitä; lasta on opetettava niin pian kuin mahdollista itse muodostelemaan, mitä he silmillä käsittävät ja luomaan esiin jotakin oman työn avulla. Tätä tarkotusta varten julkasi hän „Spielgaben'insa“ (leikkilahjansa) jotka sisälsivät ensinnä pallon, kuution ja niiden välimuodon, lieriön, sitten palmikoimistöitä, piirustuksen mukaan palikoista tehtäviä rakennustöitä, kudin ja sormustintöitä y. m. Nämä „Spielgaben'it“ edistävät tosin suuressa määrässä lasten huomiokykyä ja muotoaistia ja kehittävät myös määrättyä yleistä kätevyystaitoa (allmän handafärdighet) ollen senvuoksi nuoremmille lapsille ja koulun ensimmäisellä asteella erittäin soveliaita. Mutta, kun ne enimmäen ovat tekemisissä tasapintojen kanssa ja niiden kautta saavutettu kätevyystaito ei enää sovellu vanhemmille lapsille ja nuorisolle, olin sitä mieltä, että pitäisi (ankarasti pysyen periaatteessa käsityön käyttämisestä koulussa *muodollisena kasvatustalteenä*, tarkotuksella kehittää muotoja kauneusaistia sekä vartuttaa yleistä kätevyyskykyä, joka vaatii suurempaa voimainponnistusta) ottaa käytäntöön vissejä käsitöitä, jotka soveltuvat iäkkäämmille oppilaille, etupäässä nikkaroimista, sorvausta, takomista, korien palmikoimista y. m. *Tässä ei tietystikään tule kysymykseen pyrkiä kansakoulussa saavuttamaan mitään korkeampaa taiteellisuutta eri ammarteissa tai töiden valmisteluun nähden koittaa kilpaila tehtailijan kanssa, vaan olkoon tässä kohdin silmämääränä, että oppilaat oppivat yksinkertaisia käsitemppejuja, kuten vuolemista, kirveellä veistämistä, takomista, viilausta y. m. s. sekä harjaantuvat tekemään kaiken työnsä siististi, huolellisesti, kaikki saumat tarkasti, muodot suhdallisiksi ja tyylikkääksi. Täten saavutetaan käsitöillä kansakoulussa määrätty pedagoginen tarkotus.*“

Edellä olevasta otteesta huomaa selvästi Pestalozzin vaikutusta. G. Lönnbeck sanoo kirjottamassaan Cygnæuksen elämäkerrassa, että hänen „käsityöaatteensa nähtävästi on sukeutunut suoranaisten Pestalozzin lukemisen kautta, mutta sen toteuttamiseen on hän kuitenkin johtunut lähinnä Fröbelin tarjoaman esimerkin mukaan.“ Näkyyhän tämä varsin ilmeisesti siitäkin ihastuksesta, jolla hän matkakertomuksessaan (v:lta 1859, sivulla 17) puhuu Fröbelin kasvatustalteenä, lastentarhasta Hamburgissa, sanoessaan:

„Tehtävän, sommitella työ niin että se vaikuttaa henkisesti kehittäen ja tulee käyttökelpoiseksi myös pienille lapsille, kasvatustalteenä heidän vastaisen toimintansa varalle, olen havainnut Fröbelin parhaiten ratkaiseen, puhtaasti Pestalozzilaiseen henkeen käyttämällänsä ja kehittämällänsä työkasvatustalteenä, joka tavataan n. k. lastentarhoissa. Ei kukaan, joka *todellisesti* tuntee tämän metoodin, s. o. ei ainoastaan teoriassa vaan myös käytännössä ja lopputuloksiansa nähden, voi enää epäillä, etteikö se tulisi saamaan aikaan yltä yleistä reformia lapsen kasvatuksessa

*) On painettuna Otto Salomonin toimittamassa lehdessä „Slöjdundervisningsblad från Näs“ vuodelta 1888 N:o 1.

*) Harventamani.

kätevyyttä osoittavia, suuria sohva- ja kirjoituspöytiä, kaappeja, nojatuoleja, tuoleja y. m., tulee ajatelleeksi, miten on mahdollista, että oppilas, jolla on vain häviävän pieni osa ajastaan uhrattavana käsitöihin, voi neljässä vuodessa kehittyä näin pitkälle. Tarkastellessamme taas heidän mallisarjojansa, kuinka oppilas vähitellen siirtyy tekotavan puolesta helpomasta esineestä vaikeampaan ja muodon puolesta yksinkertaisesta monimutkaisempaan, kuinka kukin esine on valittu käytännöllistä elämän tarvetta silmällä pitäen, ei voi muuta kuin ihmetellä sarjojen nerokkaisuutta. Loogillisesti kehittyvät ne muoto muodolta, särmä särmältä yksinkertaisesta puukapulasta mitä muotorik- kaimpaan ja samalla taiteellisen yksinkertaiseen huonekalustoon. Otamme huomioon, että piirustukset, joita näyttelyssä oli harvinaisen vaihteleva valikoima, seuraavat samanlaista opetussysteemiä, ja mittausopillinen sarja sekä projektionpiirustukset käyvät käsi-kädessä sekä puu- että metallikäsitöiden kanssa. Tämän huomattessamme selviää meille mitenkä saavutettu edullinen tulos ollenkaan on mahdollinen. Huomattava myös on, että ensimmäisen luokan vapaakäsiopirustus, rajoitettuna aluksi systemaattiseen järjestykseen, lopussa tarjoaa tilaisuuden suurempaan vapauteen, joten suurempaa taipumusta osoittavien oppilaiden kyky on tilaisuudessa näyttäytymään töissä. Niinpä vapaiden luonnonaiheiden, kuten lehtien, kukkien, perhoisten, hyönteisten y. m. suurentaminen ja värittäminen on omiansa muoto- ja väriäisiä itsenäisemmin kehittämään.

Seminaarin naisosaston piirustukset eivät tosin kaikin paikoin osoita niin selvää systemaattista järjestelyä, mutta heidän



KOTITAIDE (B) II.



Häkli, Lallukka ja Kumpp.

— Tukkukauppa Wiipurissa —

suositta muitten tavarainsa ohella todellisesti hyvää

Teetä,

jota on saatavana kaikissa hyvin varustetuissa kauppapuodeissa.

Jokainen käärye on varustettu vieressä olevalla leimalla ja tavaramerkillä, sekä sisältää tutkimustodistuksen.



S. Svensk'in Rääteliliike

Yrjönkatu 16. * Puhelin 22 97.

**Rakennustakeita,
Huonekalutakeita,
Työkoneita,
Oyjä ja**

**Kuivia ja öljyllä hierottuja
Värejä,
Lakkavernissoja y. m.
halvimpiin hintoihin**

J. NYMAN'illa.

Tampereen Sorvariteollisuus-

Puhelin { Tehdas 553
Konttori 86

Osakeyhtiö

Valmistaa koti- ja ulkomaisista puulajeista:

Rakennus-, huonekalu- ja Sorvausalaan

kuuluvia töitä.

Koulurakennuksiin:

Ovia ja ikkunoita,
Paneeleja ja porraskaitteita
y. m., y. m.

Kouluhuonekaluja:

Pulpetteja, kaappeja ja pöytiä,
tuoleja ja seinätauluja, Kart-
tain ja kipsitelineiden jalustoja
y. m., y. m.

Koulunopeitusvälineitä:

Helm-tauluja ja viivottimia,
Mittausopillisia kappaleita,
Veistotyökalustoja
y. m., y. m.

Piirustuksia kaikkiin näihin valmistaa tarpeen mukaan Yhtiön palveluksessa oleva arkkitehti ja opettaja.

Tilatkaa Suomen Teollisuuslehti.

Mäkisen Tehdasliike

* Sortavalassa *

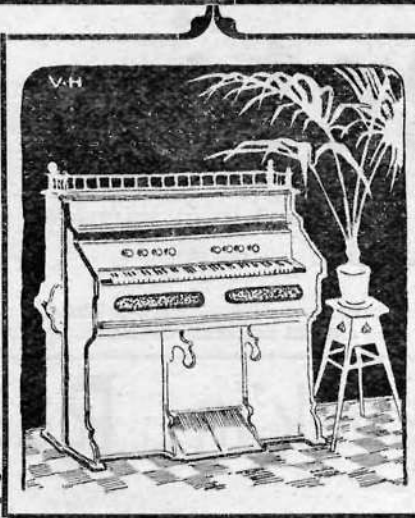
valmistaa tunnettuja

Urku- - - - -

harmonoonejaan

nykyajan taide-
suuntaa vastaa-
vassa ulko-asussa

*Kuvallisia
hintaluetteloita
maksutta*



Toisena erikois-
alana jo on 20 v.
aikana ollut kaikkien
**käsityön-ope-
tusvälineitten**

valmistus kansa-
koululle - - - - -

*Alituiset
varastot*



Wernicken

Laajennettavia Kirjakaappeja.

Ei koskaan liian isot,
ei koskaan liian pienet
aina tarpeeksi tilavat.

☛ Nämät amerikalaiset **Jhanne-Kirjakaapit** ovat kokoon-
pannut **yksineistä**, jotka sovitetaan toistensa yläpuolelle, ja
sivuille. ☛ Siten kasvaa kirjakaappi sitä mukaan kuin kirja-
varasto. ☛ Ilmativiit lasiovet suojaavat kirjoja. ☛ Ylös-
nostettuina, liikkuvat ovat automaattisesti. ☛ Mainioimpia
kirjakaappeja koteihin, kirjastoihin ja konttoreihin. ☛ Eri
suuruuksia, tammesta ja mahongista aina varastossa. ☛

C. Mannerheim'in Konttori, Helsingissä.

Hintaluetteloja ja prospektejä maksutta pyynnöstä.

Käsityön-opettajia ja jotka ovat saaneet tunnollisen
opin-perustan **€.** Mäkisen am-

matti-koulussa Sortavalassa, Puusepän-ammattilaisia

voidaan saada erilaisiin toimiin allekirjoittaneen, koulun johtajan välityksellä — **Lauri Mäkinen, Sortavalassa.**

pastelliliidulla ja osaksi vesivärillä maa-
laamansa luonnon aiheet ja niiden sovel-
luttaminen varsin taiteellisesti kodin käy-
töntöesineisiin niinkuin tarjoilulinjojen
koristeiksi, pyyhkinlinjojen kirjailemiseksi
y. m. on varmaankin kaunotaiteellisesti
vaikuttava tulevan opettajan tai perheen
äidin makuistain kehittymiseen.

Naisten käsitoissa emme nähneet esille
asetettuina muuta kuin pienen määrän
kaikenlaisia kodin vaatetusvarastoon kuu-
luvia töitä, jotka sikäli kuin asian ymmär-
täjiltä olemme kuulleet, ovat erityisen
opetustavan mukaisesti järjestetyt. Kaikki
nämät työt näyttivät olevan erittäin tar-
kasti ja huolellisesti seka aistilla tehtyt.

Oli vahinko, ettei yleisö näyttelyssä
ollut tilaisuudessa näkemään ympäristönsä
kansakoulujen naiskäsitoitä.

Näyttelyn yhteydessä keskusteltiin kah-
tena päivänä siitä, mitenkä koti- ja käsi-
teollisuutta Keski-Suomessa voitaisiin par-
haiten kohottaa muulla tavoin kuin näyt-
telyjen kautta. Kysymyksen alustaja,
arkkitehti Yrjö Blomstedt, esitti ensimmäi-
senä päivänä laajasti niitä alkuvalmistuksia,
joihin olisi ryhdyttävä m. m. tilastollisten
tietojen ja esinekokoelmain keräämiseksi,
jolla saataisiin selville, mitkä käsi- ja teol-
lisuuden haarat ansaitisivat paikallista ke-
hitystä ja kannatusta. Toisena päivänä
esitti hän käytännöllisen ohjelman asian
edistämiseksi koti- ja käsiteollisuusseuran
kautta, joka edellisenä päivänä oli pää-
tetty perustaa. Seuran ohjelmaan oli otet-
tava m. m. kotiteollisuustuotteiden varas-
ton perustaminen paikkakunnalla; kiertävän
kauppamatkustajan ja käsityöneuvojen
hankkiminen seuralle; hyvien mallien ja
piirustusten sekä käytännöllisten käsikonei-
den toimittaminen kotiteollisuuden ja am-
mattikäsitöiden harjoittajille; kyvykkäiden
käsityöoppilaiden avustaminen koulusti-
pendioilla ja kotitöiden harjoittajain mat-
karahoilla auttaminen; lisäksi olisi perus-
tettava koulu Jyväskylään, jossa nuoret
lahjakkaat kansanlapset voivat oppia piir-
tämään ja erinäisiä paikallisia kotitöitä, ku-

**SUOMEN VÄRIJÄ
VERNISSATEHTAAN
OSAKEYHTIÖ**
HELSINKI E-ESPLANAADIN
KATU 8
VIIPURI KATARIINAN
KATU 4
TURKU ISO HÄMEEN
KATU 32
VÄREJÄ VERNISSOJA
KAIKKIA LAJIA
**EDULLISIN OSTO =
PAIKKA JÄLLEEN
MYYJILLE**

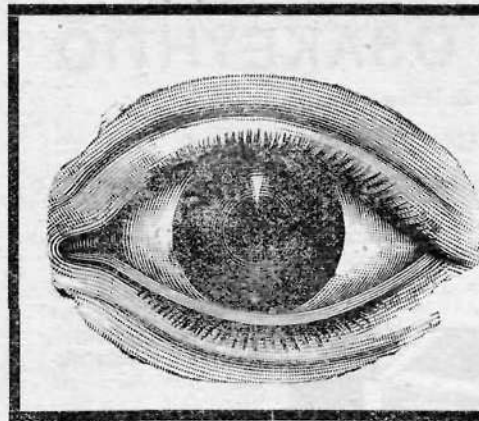
ten tuohitöitä, puutöitä y. m. tekemään, ammattilaiset piirustuksessa ja käsityöope- tuksessa edistyvät alallaan ja omatöiset ovat tilaisuudessa harjoittamaan erilaisia kotitaiteen alaan kuuluvia töitä. Tätä varten ehdotti hän yhdistettäväksi samojen opettajavaimien kautta paikkakunnan kä- sityöläis- ja kutomakoulun sekä perustet- tavan veistokoulun ja n. k. taide- ja piirus- tuskoulun. Alustajaa kannatettiin yleensä kaikissa pääkohdissa ja seura päätettiin perustaa sekä merkitsi sen jäseniksi n. puoli sataa henkeä, kaikista kansan ker- roksista. Kokouksessa valitun toimikun- nan tehtäväksi jätettiin täydellisen suun- nitelman laatiminen. T.

Poikien valmistava ammattikoulu päätti lukuvuotensa viime lauantaina. Viilari- oppilaina päästettiin silloin suomalaiselta osastolta O. M. Karlberg, K. Andersin, L. J. Jokinen, F. E. Leinonen ja H. Juusenpohja sekä ruotsalaiselta osastolta G. V. Eklund, F. E. Eriksson, E. Hen- riksson, K. R. Idström, O. E. Lundell ja K. E. Sarland. Puusepänooppilaina päästettiin suomalaiselta osastolta A. Koistinen (huonekaluseppä) sekä ruotsa- laiselta osastolta U. E. Grönmark (malli- puuseppä) ja J. B. Sundberg (huoneka- luseppä.) Koulussa on lukuvuoden ku- luessa ollut 41 oppilasta, 29 suomalaista ja 12 ruotsalaista ensimmäisellä sekä 16 oppilasta, 11 ruotsalaista ja 5 suomalaista, toisella vuosikurssilla. — Palkintoina ja- ettiin työkaluja 230 mk:n arvosta sekä apurahoina ensi lukuvuodeksi 55 mk. Vakinaisina opettajina ovat koulussa toi- mineet sen johtaja insinööri E. Strähl- man, arkkitehti E. A. Törnvall sekä tai- teilija A. Federley, jota paitsi useita tunti- opettajia ja opettajattaria on ollut. Puu- sepäntöypajan johtajana on ollut hra F. Jokela ja metallityöpajan johtajana hra Sandberg.

* *



KOTITAIDE (B) II.



Osakeyhtiön Karl Beus'in

Optillinen osasto

— Aleksanterinkatu N:o 54 (City) —
suosittaa

★ Silmälaseja & Pincenezejä ★

Ilmapuntareita, Lämpömittareita,
Lukulaseja, Työlaseja y. m.

✂ Korjauksia toimitetaan joutuin.
Huokeat hinnat.

Nikkelöimistä ja hopeoimista sekä kaikellaista hio- mista ja korjausta toimittaa huolellisesti ja hal- valla

Osakeyhtiö Karl Beus

Aleksanterinkatu 54. — City. — Tel. 2713.

Juho Wirtasen

Jalkineliikessä
3 I. Heikinkatu 3

suuri varasto hyviä jalkineita. Tilaukset suoritetaan nopeaan ja huolellisesti. ✂

Ch. Wulff

Paperi- ja Piirustustar- peiden sekä Korutavaran- liike * * * * Helsingissä.

Hyvin lajiteltu varasto!

Halvat hinnat!

Julius Tallberg

Suuri varasto

**Puusepäntöyöka-
luja ja tarpeita**



n. k. Höyliä — kaikkealajia. Ta- sotus-, silitys-, uurre-, koru-, lista- ja reunushöylänteriä. *
* Purastimia, Koururautoja, Sorvirautoja, Sahoja — ameri- kalaisia, englantilaisia ja ruotsa- laisia. * Kirveitä, Vasaroita, Pihtiä, Puunleikkaustyökaluja. * Amerikalaisia käsityökaluja — kaikkea laatua, Ruuvipuris- timia, Liimapihtiä, Kulmioita, Mittapuita, y. m., y. m., y. m.

HIETALAHDEN OSAKEYHTIÖ

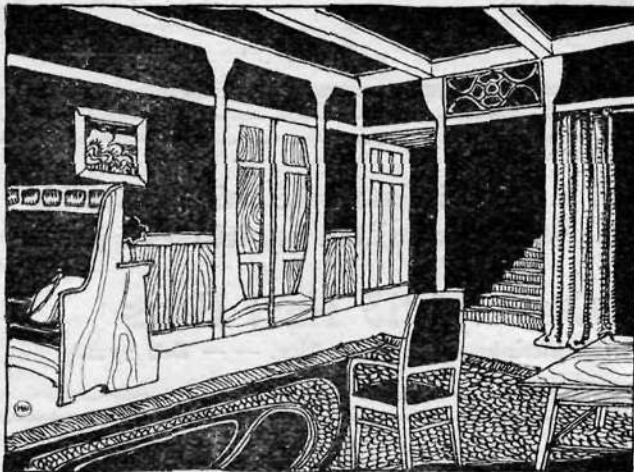
(Sandvikens Aktiebolag)

Höyrysaha ja Puuseppätehdas

Valmistaa kaikkia rakennuksiin tarvittavia puusepätöitä, tammi-parkettia, kouluhuonekaluja, voimistelutelineitä ja veistotyökaluja.

Myy kaiken laatuista höylättyä ja höyläämätöntä ainespuuta, jalompia puulajeja ja faneereja y. m.

Sitäpaitsi valmistaa tehdas huonekaluja, yksinkertaisimmista hienoimpiin, ja laatii tehtaan omassa piirustuskonttorissa, alkuperäisiä eli originaalipiirustuksia niinhyyin yksityisiä huonekaluja kuin taidellisesti sisustuksista huonekaluvalmistusta ja huoneiden sisustusta y. m. s. varten erityisesti palkattu arkkitehti ja specialisti. Kustannusarvioita pyynnöstä maksutta.



Isen luok. verhoilija ja koristelutehdas paikkakunnalla, jossa myös pidetään kaup. Herra Boijen erinomaisen hienoja itämaalaisia mattaja.

Nikolaink.

- - 15 - -

JOHN ERICSSONIN

Puhelin

- 2536 -

Huonekaluliike, Puuseppä- & Verhoilijatehdas

Valmistaa huonekaluja ja huonesisustuksia.

Korjaa: vanhoja sekä anttiikkisia huonekaluja.

Valmistaa matrassoja ja päällystää huonekaluja.

Varasto alkuperäisiä huonekaluja. Laatii piirustuksia ammattialaansa kuuluville töille

HENRIK EKBOM

Fabianink. 28. — Puhelin 10 99.

Verhoilija ja Koristelija

Höyryhuonekalutehdas



Isä varasto valmistaa työtä.

Tilaukset suoritetaan hyvin ja pian.

Huokeat hinnat!

T. JÄRVELÄISEN

Pyytäkää aina hintaluetteloita!

Kalustot y. m. valmistaa Hietalahden Höyrynkäritehdas.

laatimia uusia mallikokoelmia, mallipiirustuksia, työkalustoja, sorvikoneita ja höyläpenkkiä käsityönopetusta varten saadaan tilata joko kokoelmain laittajalta itseltään tai skateemisen kirjakaupan sekä Kansanopettajain osakeyhtiön Walistuksen kautta.

SKANDINAAVIAN MAISTA. Taidetta koulussa. Kristiaaniassa äskettäin perustettu yhdistys „Kunst i Skolen“ on kääntynyt sikäläisten koulujen johtokuntain puoleen huomauttamalla, miten tärkeätä on antaa kouluille ulkoasu, joka muodon ja väriyksen puolesta vastaa taiteen vaatimuksia ja vaikuttaa kehittävästi oppilasten taideaistiin ja jalostavasti heidän henkeensä. Vähäisellä puuhalla saa koulun sisäisen arkkitehtuurin tätä tarkoitusta vastaavaksi maalaamalla seinät sopusointuisilla ja vaikuttavilla väreillä ja jos mahdollista antamalla kaikelle kohottavan kansallisen luonteen. Sitäpaitsi on oppilaille valmistettava tilaisuutta tutustua eteviin taideteoksiin joko originaaleina tai hyvinä jäljennyksinä.

Myöskin Ruotsissa on aikaisemmin samaan suuntaan tehty esityksiä ja ovatkin jo eräät koulut, esim. Adolf Fredrikin koulu Tukholmassa, kuten edellisessä numerossa mainitsimme, sisustetut näitä näkökohtia silmällä pitäen. — Esikuvana näille lienee yleisen saksalaisen piirustusopettajain yhdistyksen („Der Verein Deutscher Zeichenlehrer“) riennot ja varsinkin Hampurilaisen opettajayhdistyksen uudistushommat. Tämä viime mainittu yhdistys, joka kutsuu itsensä „Lehrervereinung für die Pflege der Künstlerischen Bildung“, on julkaissut m. m. sarjan kirjoitelmia, joissa näitä asioita selvitetään. Huomiota herättävät ennen kaikkea osat A. Lichtwarkin hiljattain julkaisemat teokset taiteellisen maun kohottamiseksi kouluissa. Näistä lienevät ruotsalaisetkin hyvät aatteensa saaneet.

HELSINGISSÄ,

J. SIMELIUKSEN PERILLISTEN
KIRJAPAINO OSAKEYHTIÖ,
1902.

Polttaa ainoastaan alkuperäisiä

„Isänmaa“

paperrossia, jotka valmistetaan hienosta Turkin tupakasta. Hinta ainoastann 25 p. laatikko.

Tupakkatehdas „Fennia“

— Helsingissä. —

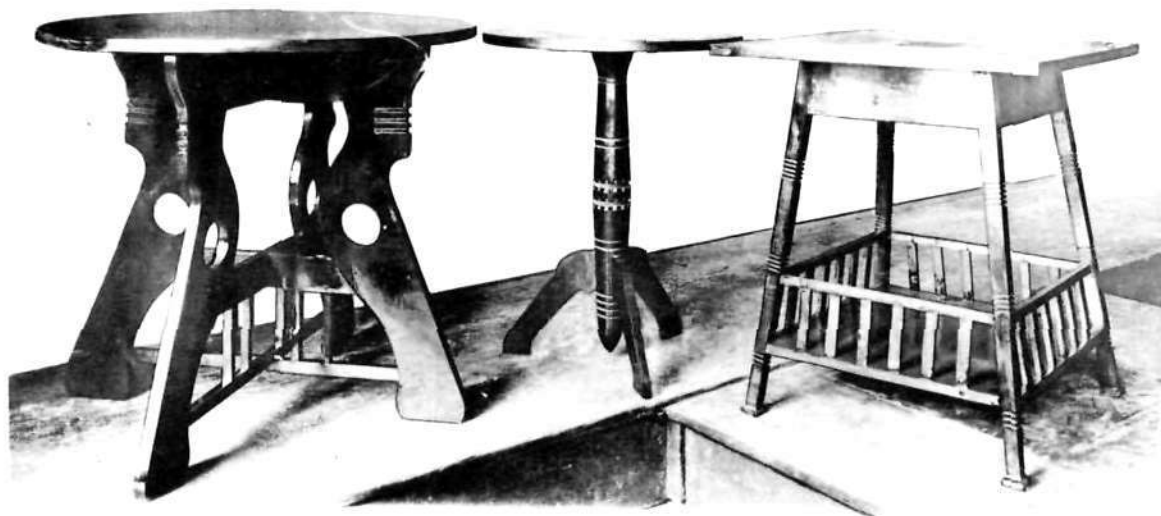
Telef. 26 64.

Karttaka Viipurilaista jäljennöstä.

Jyväskylän Seminaarin oppi-
 laiden tekemiä huonekaluja
 lukuvuodelta 1901—1902 ©© ©© ©©
 Arkkitehti YRJÖ BLOMSTEDTIN
 piirustusten mukaan valmistetut ©©



Kirjoituspöytä,
 IV:n luokan oppilaan
 VIHTORI SEPPÄLÄN tekemä.



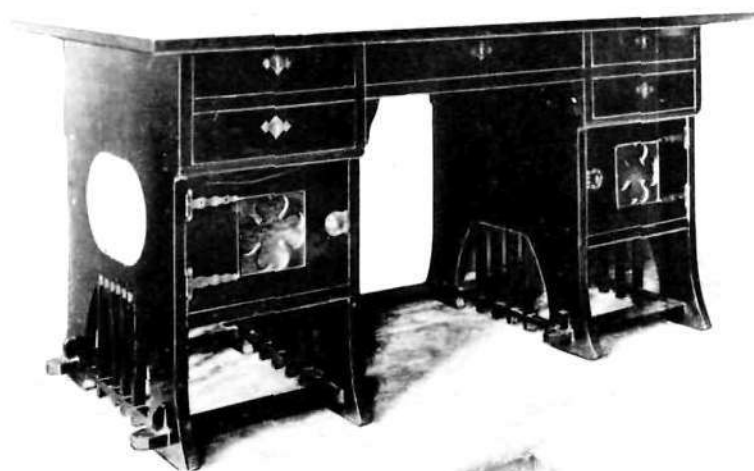
Sohvapöytä,
 III:n luokan oppilaan
 KALLE KORHOSEN tekemä

*

Sanomalehtipöytä,
 III:n luokan oppilaan
 EETU LYYTISEN tekemä.

*

Salinpöytä,
 III:n luokan oppilaan
 VÄINÖ NYMANIN tekemä.



Kirjoituspöytä,
 IV:n luokan oppilaan
 F. V. POHJÖSEN tekemä.